

Bemærkninger til forslaget

Almindelige bemærkninger**1. Indledning**

Inatsisartutlov nr. 25 af 18. december 2012 om bygge- og anlægsarbejder ved storskalaprojekter (storskalaloven) trådte i kraft den 1. januar 2013. Lovens hovedformål er at give konkurrencedygtige vilkår for grønlandske storskalaprojekter og dermed skabe bedre mulighed for tiltrækning og fastholdelse af investeringer i storskalaprojekter i Grønland.

Storskalaloven gør det muligt i anlægsfasen af storskalaprojekter at anvende udenlandsk arbejdskraft ansat på løn- og ansættelsesvilkår, der svarer til eller ligner internationale vilkår eller vilkår i andre lande med lavere lønniveauer og samlede omkostninger til arbejdskraft. Formålet med storskalaloven er at gøre vilkår for storskalaprojekter i Grønland mere konkurrencedygtige i forhold til andre landes vilkår, herunder andre lande med lavere lønniveauer og samlede omkostninger til arbejdskraft.

En andet videre formål med storskalaloven er at imødegå at bygge- og anlægsaktivitet i anlægsfasen ved storskala-projekter medfører en utilsigtet negativ indflydelse på samfundsøkonomien og det øvrige erhvervslivs konkurrenceevne ved at der opstår flaskehalse på arbejdsmarkedet. En utilsigtet følge af en ensidig kraftig efterspørgsel i bygge- og anlægssektoren som følge af udviklingen i for eksempel råstofindustrien kan medføre en uforholdsmæssig stigning i det generelle løn- og omkostningsniveau. Dette kan medføre en generel forringelse af virksomhedernes konkurrenceevne både nationalt og internationalt og føre til fald i investerings- og beskæftigelsesniveauet i andre sektorer end den del af bygge- og anlægssektoren, der er knyttet råstofsektoren.

Storskalaloven gør det muligt at tilvejebringe en fleksibel kapacitet indenfor bygge- og anlægssektoren, der kan fungere som buffer, således at man undgår store fald eller stigninger i efterspørgslen indenfor bygge- og anlægssektoren med utilsigtede og uønskede konsekvenser for erhvervsstrukturen i øvrigt til følge.

Forslag til storskalaloven blev fremsat på baggrund af Redegørelsen med titlen ”Rammevilkår for realisering af storskalaerhvervsprojekter i Grønland”, som Naalakkersuisut fremlagde til behandling på Inatsisartuts forårssamling 2012, den 10. maj 2012.

Redegørelsen indeholdt et udkast til forslag til inatsisartutlov med en beløbsgrænse på 1 milliard danske kroner. Samme beløbsgrænse blev fastsat i Naalakkersuisut's forslag til storskalalov, som blev fremsat til behandling på Inatsisartuts efterårssamling 2012.

2. Hovedpunkter i forslaget

1) Gældende ret

Efter anmodning fra Erhvervsudvalget fremsatte Naalakkersuisut til 2. behandling af forslag til Inatsisartutlov om bygge- og anlægsarbejder ved storskalaprojekter ændringsforslag til § 5, stk. 3, med tilføjelse af følgende:

"Tilknyttede aktiviteter omfatter dog ikke madlavning, kantinedrift, rengøring, lokal transport i forbindelse dermed og lignende arbejde og tjenesteydelser."

Naalakkersuisut fremsatte videre til 2. behandling efter anmodning fra Erhvervsudvalget ændringsforslag til § 6, stk. 1, nr. 1, hvorved beløbet for at et projekt kan udbydes efter reglerne i storskalaloven blev hævet fra 1 milliard kr. til 5 milliarder kr. Naalakkersuisut har endnu ikke modtaget ansøgninger om meddelelse af tilladelser efter storskalaloven.

De 2 øvrige betingelser i § 6, stk. 1, nr. 2 og 3, for at projekt kan udbydes som et storskalaprojekt forblev uændret under behandling af forslaget i Inatsisartut. Ud over beløbsgrænsen på 5 milliarder kr. er det en betingelse at behovet for arbejdskraft ved anlæggelse af et storskala overstiger den egnede, ledige og tilgængelige lokale arbejdskraft til rådighed i Grønland. Derudover er det en betingelse at storskalaprojektets krav til teknisk og økonomisk kapacitet hos virksomheder, der udfører anlægsaktiviteter, overstiger grønlandske virksomheders kapacitet i teknisk eller økonomisk henseende.

2) Forslaget

Bestemmelsen i forslagens § 1 nr. 1. ændrer § 5 stk. 3, ved at ophæve 2. pkt. der har følgende ordlyd:

"Tilknyttede aktiviteter omfatter dog ikke madlavning, kantinedrift, rengøring, lokal transport i forbindelse dermed og lignende arbejde og tjenesteydelser."

Arbejdstagere der er beskæftiget med de aktiviteter, der er nævnt i § 5 stk. 3, 2. pkt. omfatter grupper af arbejdstagere, hvor der i dag kan konstateres mangel på arbejdskraft. Dette kommer blandt andet til udtryk ved at ansøgninger om arbejds- og opholdstilladelser for udenlandske arbejdstagere til netop denne type job udgør en stor del af de sager, som Udlændingestyrelsen modtager til behandling efter udlændingelovgivningen. Der er typisk tale om beskæftigelsen inden for hotel og restaurationsbranchen og turisterhvervet. Med den gældende formulering i § 5 stk. 3, 2. punktum vil igangsættelse af et storskalaprojekt give et yderligere pres på arbejdsmarkedet med flaskehalse til følge, som vil virke væksthæmmende med særlig negativ betydning for en udvikling af turisterhvervet.

Med bestemmelsen i forslaget § 1 nr. 2 ændres § 6, stk. 1, nr. 1, hvorved beløbet for at et projekt kan udbydes efter reglerne i storskalaloven ændres fra 5 milliarder kr. til 1 milliard kr. Ændringen betyder at potentielle lovende mineprojekter vil kunne udbydes på internationale konkurrencemæssige vilkår. Dermed vil mulighederne for at disse projekter kan finansieres og realiseres blive øget. Ligeledes vil en sænkning af beløbsgrænsen forbedre mulighederne for at tiltrække investeringer til udvikling af Grønlands vandkraftpotentialer.

Med bestemmelsen i forslagets § 1, nr. 3, ændres den dato fra hvilken det i stk. 1, nr. 1, nævnte beløb årligt reguleres i overensstemmelse med stigningen i byggeomkostningsindekset til den 1. januar 2020.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov	
<i>Gældende formulering</i>	<i>Lovforslaget</i>
	§ 1
§ 5. Stk. 3. Ved anlægsaktiviteter forstås bygge- og anlægsarbejder og tilknyttede aktiviteter ved etablering af et projekts projektanlæg i anlægsfasen. Tilknyttede aktiviteter omfatter dog ikke madlavning, kantinedrift, rengøring, lokal transport i forbindelse dermed og lignende arbejde og tjenesteydelser.	1. ” § 5 stk. 3, 2. pkt. ophæves.”.
§ 6. Et projekt anses efter denne inatsisartutlov for et storskalaprojekt, hvis: 1) projektets anlægsomkostninger overstiger fem milliarder danske kroner og	2. § 6. Et projekt anses efter denne inatsisartutlov for et storskalaprojekt, hvis: 1) projektets anlægsomkostninger overstiger 1 milliard danske kroner og
§ 6. Stk. 2. Med virkning fra den 1. januar 2013 reguleres det i stk. 1, nr. 1, nævnte beløb årligt i overensstemmelse med stigningen i byggeomkostningsindekset.	3. § 6. Stk. 2. Med virkning fra den 1. januar 2020 reguleres det i stk. 1, nr. 1, nævnte beløb årligt i overensstemmelse med stigningen i byggeomkostningsindekset.

	§ 2 Inatsisartutloven træder i kraft den 1. juli 2019.
--	--

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Forslaget vil ikke have umiddelbare finansielle konsekvenser for landskassen. En vedtagelse af forslaget vil gøre det lettere at rejse finansiering til anlæggelse af større miner og vandkraftprojekter og bane vejen for realiseringen af et eller flere storskalaprojekter i Grønland og dermed bidrage positivt til samfundsøkonomien.

Forslaget vil ikke have administrative konsekvenser.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Vedtagelse af forslaget vil betyde, at flere anlægsopgaver i forbindelse med anlæg af miner og vandkraftanlæg kan udbydes på internationale kendte vilkår og betingelser og dermed til internationale konkurrencedygtige markedsvilkår. Med udvidelse af anvendelsesområdet for storskalaloven kan man imødegå, at der opstår flaskehalse på arbejdsmarkedet med pris og lønstigninger til følge til skade for andre dele af Grønlands erhvervsliv.

Forslaget har derudover ingen administrative og økonomiske konsekvenser for erhvervslivet.

5. Konsekvenser for miljø, natur og folkesundhed

Forslaget indebærer ingen konsekvenser for miljøet, naturen eller folkesundheden.

6. Konsekvenser for borgerne

Forslaget vurderes ikke have konsekvenser for borgerne.

7. Andre væsentlige konsekvenser

Forslaget har ikke andre væsentlige konsekvenser

8. Høring af myndigheder og organisationer

Forslaget har i perioden 29.09 2018 til 02.11.2018 været i høring hos følgende høringsparter:

Kommuneqarfik Sermersooq

Kommune Kujalleq

Qeqqata Kommunia

Avannaata Kommune

Kommune Qeqertalik.

Grønlands Erhverv

S.I.K.

Transparency Greenland
Grønlands Advokatforening
Beskæftigelsesministeriet
Arbejdstilsynet
ICC Greenland
Grønlands Politi.

Forslaget har desuden været i offentlig høring på Selvstyrets høringsportal i perioden 29.09 2018 til 02.11.2018

Der er modtaget høringssvar fra følgende eksterne høringssparter:

Grønlands Erhverv
S.I.K.
Grønlands Advokatforening
Arbejdstilsynet

I det følgende behandles høringssvarene og de forslag til ændringer, der er indkommet under høringen. Det bemærkes at høringssvarene, som er anført i kursiv, kun er gengivet i hovedtræk på baggrund af en foretaget væsentligheds vurdering. Alle høringssvar er i deres helhed medsendt til det behandlende udvalg i Inatsisartut.

Arbejdstilsynet:

”Arbejdstilsynet har ingen bemærkninger til lovforslag om ændring af inatsisartutlov om bygge- og anlægsarbejder ved storskalaprojekter.”

Grønlands Erhverv:

”GE opfordrer i sit høringssvar Naalakkersuisut til at sikre lempeligere regler for rekruttering af arbejdskraft inden for alle erhvervsområder. GE peger på den model som man har implementeret på Færøerne. GE foreslår at gøre ophævelsen af § 5, stk. 3, 2 pkt. tidsbegrænser eller afhængig af ledighedens størrelse inden for de pågældende brancheområder.”

Spørgsmålet om lempeligere regler for rekruttering af arbejdskraft, henhører under udlændingelovgivningen, som fortsat er et dansk ansvarsområde. Storskalaloven indeholder regler om udbud af særlige store industri- og råstofprojekter og storskalaloven skal sikres at Grønland kan tilbyde konkurrencedygtige vilkår som kan tiltrække private investeringer. Uden sådan særlige vilkår vil være vanskeligt at gøre Grønland attraktiv for private investorer på grund af et højt og ikke konkurrencedygtigt omkostningsniveau. En anden forudsætning for at gøre Grønland attraktivt er stabile og forudsigelige vilkår, hvilket vil være vanskeligt at forene med

GE's forslag om at gøre ophævelsen af § 5, stk. 3, 2 pkt. tidsbegrænset eller afhængig af ledighedens størrelse inden for de pågældende brancheområder.

SIK:

"Først synes jeg det er beklageligt, at vi nu har været nødsaget til at nå dertil, og vi har jo selv udløst det.

For det ser mere og mere ud til, at der kun føres udvikling enkelte steder i Grønland, for hvis der blev foretaget en udvikling, der strakte sig mere ud over landet, og hvis man administrerede arbejdet så det blev fordelt bedre, så ville det ikke være nødvendigt med så stor en nedsettelse.

Og vi mener, at man må finde en måde til at stramme op for begrænsningen af indførslen af udenlandsk arbejdskraft i forbindelse med denne påtænkte ændring, for der er ingen tvivl om, at hvis det er det vi vil, så kunne vi godt udskifte alle her, der kan arbejde, med kinesiske arbejdere, men det behøver ikke nødvendigvis at være hensigten.

Og nu må man virkelig til at stramme op med hensyn til lærlinge og praktikanter, dvs. at de obligatoriske krav til at uddanne må styrkes, for hvis det skal gøres nemmere at rekvirere fra udlandet, hvorfor skal virksomhederne så uddanne folk?

SIK "

I definitionen på et storskalaprojekt indgår, at der er tale om projekter af så stort omfang, at de ikke med Grønlands egne virksomheder og arbejdsstyrke kan realiseres, hverken ressourcemæssigt eller kompetencemæssigt. Lovens anvendelsesområde er begrænset til anlægsfasen i forbindelse med etablering af virksomhed til udnyttelse af mineralske råstoffer, eller i forbindelse med etablering af virksomhed med udnyttelse af vandkraft til produktion af energi, eller for anden særlig energikrævende virksomhed baseret på vandkraftressourcer til produktion af energi. Loven vil således ikke fratage grønlandske arbejdstagere beskæftigelse men tværtimod bane vej for udenlandske investeringer i etablering af varige arbejdspladser.

Grønlandske Advokater:

"Nunatsinni Advokatit Grønlandske Advokater har ikke bemærkninger til det fremsendte forslag"

Bemærkninger til forslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Bestemmelsen har betydning for fastlæggelse af inatsisartutloven's anvendelsesområde efter bestemmelse i § 3 stk. 1. Efter forslaget vil inatsisartutloven kunne finde anvendelse på tilknyttede aktiviteter som madlavning, kantinedrift, rengøring, lokal transport i forbindelse dermed og lignende arbejde og tjenesteydelser.

Ændringen af § 3, stk. 1 ændrer dog ikke ved at Naalakkersuisut efter § 7, stk. 5 skal fastsætte bestemmelser om projektselskabets og dets tjenesteyderes anvendelse af grønlandske virksomheder og grønlandsk arbejdskraft. Anvendelse af grønlandske virksomheder og grønlandsk arbejdskraft skal således fortsat i størst muligt omfang fremmes i forbindelse med indhentning af tilbud og indgåelse af trepartsaftaler mellem selvstyret, andre offentlige myndigheder og projektselskabet, jf. § 9, stk. 3-6.

Til nr. 2

Projektets anlægsomkostninger skal overstige 1 milliard danske kroner. Derudover fastholdes at 1 af følgende 2 forhold skal være tilstede. Enten skal projektets behov for arbejdskraft ved udførelsen af anlægsaktiviteter overstige den egnede, ledige og tilgængelige arbejdskraft, der er til rådighed i Grønland eller projektets krav til teknisk og økonomisk kapacitet hos virksomheder, der udfører anlægsaktiviteter, skal overstige grønlandske virksomheders kapacitet i teknisk eller økonomisk henseende.

Til nr. 3

Bestemmelsen indebærer den ændring, at beløbet i stk. 1 nr. 1, reguleres hvert år første gang 1. januar 2020, på samme måde som den regulering, der sker i medfør af § 8 stk. 2, i lov om Grønlands Selvstyre.

Til § 2

Det foreslås, at inatsisartutloven træder i kraft 1. juli 2019.